

Posudek na diplomovou práci k obhajobě na katedře psychologie FF UK.

Téma diplomové práce: Neuropsychologická problematika psychogenních neepileptických záchvatů

Autor: Bc. Eva Sobotková

Vedoucí práce: PhDr. Lenka Krámská, PhD.

Autorka odevzdala k posouzení 91 stran textu (+ přílohy) s názvem *Neuropsychologická problematika psychogenních neepileptických záchvatů*. V neurologii, respektive v epileptologii se jedná o velmi zajímavé a aktuální téma. Práce je členěna typickým způsobem na část teoretickou a empirickou, které jsou co do rozsahu vyvážené. V části teoretické autorka rozpracovala 8 oblastí, z nichž je patrné, že se snažila pojednat tuto problematiku v celé šíři a interdisciplinárním způsobem.

První kapitola vymezuje samotný pojem *psychogenní neepileptické záchvaty*, kde se autorka opírá o definice nejen v MNK-10, ale též DSM-V a nejnověji DSM-5. Druhá kapitola se zabývá asi nejsložitějším problémem a tím je samotná diagnostika PNES. Autorka upozorňuje na komplikovanost diferenciální diagnostiky a to především rozlišení PNES a epilepsie a popisuje standardní diagnostické postupy - video-EEG monitoraci, laboratorní vyšetření, zobrazovací metody, sugestivní indukci a neuropsychologické vyšetření. Jsou zde zmíněny i další diagnózy, které mohou připomínat epileptické záchvaty a musí být v diferenciálně diagnostickém procesu zvažovány – např. synkopy, TIA, hypoventilační tetanie, úzkostné ataky, psychogenní poruchy hybnosti apod.

Třetí kapitola je věnována epidemiologii PNES a základním demografickým charakteristikám u těchto pacientů. Čtvrtá kapitola je zaměřena na sémiologii PNES, na časové trvání PNES, frekvenci, výskyt, začátek a ústup PNES, motorické a behaviorální charakteristiky, autonomní a subjektivně vnímané příznaky. Následuje kapitola pátá, která se zevrubně zabývá etiologií PNES a rozličnými faktory, jež se mohou podílet na etiopatogenezi tohoto onemocnění. Jedná se o faktory psychologické, predisponující, formující, spouštěcí a udržující.

Šestá kapitola též upozorňuje na komorbidní poruchy, které jsou nejčastěji přítomné u pacientů s PNES a na které by měl být brán v diagnostickém procesu zřetel. Sedmá kapitola je zaměřena na negativní dopady PNES a to nejen na

životy pacientů, ale též v celospolečenském rozsahu. Teoretickou část uzavírá kapitola popisující léčebné postupy u pacientů s touto diagnózou.

V teoretické části studentka velmi dobře prokázala schopnost pracovat s odbornými studiiemi a to nejen neuropsychologickými, ale též neurologickými. V těchto kapitolách rozpracovává velmi rozsáhlý a aktuální přehled odborné literatury, o čemž svědčí seznam citovaných zdrojů v rozsahu 21 stran. Nejedná se však o pouhou rešerši odborných textů, ale autorka je též schopna kriticky shrnout dosavadní odborné závěry.

Cílem empirické části DP bylo porovnání vybraných aspektů neuropsychologického profilu pacientů s PNES (38) a zdravou populací (38). Za prvé se jednalo o zhodnocení kognitivní výkonnosti u pacientů s PNES ve srovnání se zdravou populací. Kromě kognitivní výkonnosti byly zhodnoceny také psychologické faktory, jako je vazba k rodičům (míra kontroly a péče) a výskyt traumatických událostí během dětství a dospívání, a stresové faktory předcházejících rozvoj PNES. Autorka si stanovila vzhledem ke složitosti dané problematiky celkem 12 výzkumných otázek, na které se ve empirické části snažila odpovědět.

Získané výsledky Eva Sobotková pečlivě zpracovala ve formě grafů a tabulek. I když se může zdát, že počet pacientů je menší, jedná se vzhledem k rozsahu studie a dlouhodobému sběru dat o počet dostačující pro to, aby bylo možno dojít k důležitým zjištěním. Je třeba ocenit obsáhlou diskusi v závěru práce i snahy autorky propojit vlastní výzkumné výsledky se současnými výzkumnými studiiemi.

Domnívám se, že posuzovaná práce se věnuje tématu, které je v neurologické praxi velmi aktuální a kterému se věnuje velké množství zahraničních epileptologických center. Je dobré zvýraznit, že autorka přistoupila k tématu interdisciplinárně a prokázala dobré všeobecné znalosti, které s touto problematikou přímo souvisí. Práce má dobrou logickou strukturu a je přehledně členěna. Je pozoruhodné, jak velké množství času bylo práci věnováno a s jakou osobní angažovaností autorka ke zpracování své práce přistoupila.

Z formálního hlediska práce splňuje kritéria kladená na diplomové práce. Z výše uvedených důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Praha 31.8.2015

PhDr. Lenka Krámská, Ph.D.